

(1) תלמוד בבלי מסכת עבודה זרה דף סה עמוד א

רבא אמטי ליה קורבנא לבר שישך ביום אידם, אמר: ידענא ביה דלא פלח לעבודת כוכבים. אזל אשכחיה דיתיב עד צואריה בוורדא וקיימן זונות ערומות קמיה, א"ל: אית לכו כה"ג לעלמא דאתי? א"ל: דידן עדיפא טפי מהאי. א"ל: טפי מהאי מי הוה? א"ל: אתון איכא עלייכו אימתא דמלכותא, אנן לא תיהוי עלן אימתא דמלכותא. א"ל: אנא מיהא מאי אימתא דמלכותא איכא עלי? עד דיתבי אתא ההוא פריסתקא דמלכא, א"ל: קום דקבעי לך מלכא. כי נפיק ואזיל, א"ל: עינא דבעי למיחזי לכו בישותא תיפקע, א"ל רבא: אמן, פקע עיניה דבר שישך. אמר רב פפי, איבעי ליה למימרא ליה מהאי קרא: בנות מלכים ביקרותיך נצבה שגל לימינך בכתם אופיר. אמר ר"נ בר יצחק, איבעי ליה למימרא ליה מהכא: עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו

(2) רש"י מסכת עבודה זרה דף סה עמוד א

בוורדא - במרחץ של וורדים.
עינא דבעיא למחזי לכו בישותא - עין המתאוה לראות רעתכם תעקר שהרי הקדוש ברוך הוא ממלא כל תאוותכם שאף שיחתכם מתבררת.
ביקרותיך - לכבוד לך לישראל קא מבשר נביא.
עין לא ראתה - זולתי עין של הקדוש ברוך הוא את אשר יעשה למחכה לו לא נראה כבוד וגדולה דוגמתה

(3) חברותא - הערות עבודה זרה דף סה עמוד א הערה 76

רבי צדוק הכהן מלובלין (עיין מחשבות חרוץ, אות ח' ד"ה וזה סוד, ובדברי סופרים יד ב, וכן תקנת השבים ל. (76) (ב) מעמיק לבאר את הדין ודברים שהיה בין רבא לבר שישך: הנה זה ברור, שענין השכר בעולם הבא הוא, מילוי רצונו ותאוותו של האדם בשלוה גמורה, בלא שום מעכבים ומניעות. [על דרך שאמרו "ביקש יעקב לישב בשלוה", ובא השטן וקיטרג, "לא די להם לצדיקים במה שמתקן להם לעולם הבא, אלא שמבקשים לישב בשלוה בעולם הזה", ומבואר, שענין השכר בעולם הבא, הוא מילוי כל רצונותיו של האדם בשלוה]. וזו היתה טענתו של בר שישך, שכבר בעולם הזה, מתמלאות כל תאוותיו ורצונותיו באין מפריע. ענה לו רבא, "אתם אימת מלכות עליכם", כלומר, אימת המלכות מונעת מכם ליהנות בשלוה גמורה, אך אנו, בעולם הבא יתמלאו כל רצונותינו באין כל מפריע

(4) תהלים פרק מה פסוק י

בנות מלכים ביקרותיך נצבה שגל לימינך בכתם אופיר

(5) מצודת דוד תהלים פרק מה פסוק י

(י)/ ביקרותיך - ביקרת שלך בהן יהיו אף בנות מלכים/
נצבה שגל - המלכה תהיה נצבה בימינך מקושטת בכתם אופיר והכל הוא משל לגודל התענוג והממשלה

(6) חברותא - הערות עבודה זרה דף סה עמוד א הערה 78

על פי פשוטו, התחבר שיר זה על ידי בני קרח, ליום נישואי שלמה עם בת מלך צור. אך רבותינו דרשוהו, (78). לשכר תלמידי חכמים בימות המשיח. (עיין מלבי"ם, ורש"י שם)

(7) מלבי"ם תהלים פרק מה פסוק י

(י) בנות מלכים, הנה לשמחת כלולות הלזו, התאספו כמה בנות מלכים שבאו לכבודו, ועז"א בנות מלכים באו עתה ביקרותיך, בין הבנות שבאו לכבודך אולם נצבה שגל לימינך בכתם אופיר, השגל העומדת לימינך, היא נצבה על כולם ומתרוממת עליהם בכתם אופיר, ימליץ שכמו שהכתם אופיר יקר מן הזהב, כן היא נצבה על כולם בפאר והוד, ואמר לימינך, כי דרך המלכים שהאשה המיועדת לו לפי ערכו תעמוד בשעת הקדושין לצד ימינו, והאשה אשר אינה לפי ערכו וכבודו תעמוד אז לצד שמאלו, ועז"א נצבה שגל לימינך הראוי לכבודך

(8) ישעיהו פרק סד פסוק ג

ומעולם לא שמעו לא האזינו עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו

9) תלמוד בבלי מסכת ברכות דף לד עמוד ב

ואמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: כל הנביאים כולן לא נתנבאו אלא לימות המשיח, אבל לעולם הבא - עין לא ראתה אלהים זולתך. ופליגא דשמואל, דאמר שמואל: אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שעבוד מלכיות בלבד, שנאמר: כי לא יחדל אביון מקרב הארץ.

10) תלמוד בבלי מסכת ברכות דף יז עמוד א

מרגלא בפומיה דרב: [לא כעולם הזה העולם הבא], העולם הבא אין בו לא אכילה ולא שתיה ולא פריה ורביה ולא משא ומתן ולא קנאה ולא שנאה ולא תחרות, אלא צדיקים יושבין ועטרותיהם בראשיהם ונהנים מזיו השכינה, שנאמר: ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו.

11) רש"י מסכת ברכות דף יז עמוד א

ו.יאכלו וישתו - שבעו מזיו השכינה כאילו אכלו ושתו.

12) שמות פרק כד

(יא) וְאֶל־אֶצִּילִי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁלַח יְדֹוּ וַיַּחֲזֹזוּ אֶת־הָאֱלֹהִים וַיֵּאָכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ: ס

13) תלמוד בבלי מסכת ברכות דף נז עמוד ב

שלשה מעין העולם הבא, אלו הן: שבת, שמש, ותשמיש. תשמיש דמאי? אילימא תשמיש המטה - הא מכחש כחיש! - אלא: תשמיש נקבים.

14) רש"י מסכת ברכות דף נז עמוד ב

שמש - חמה זורחת.

15) מהרש"א חידושי אגדות מסכת ברכות דף נז עמוד ב

שלשה מעין עוה"ב שבת כו'. לכאורה משום שהוא יום מנוחה אבל לא הוי דומיא דאינך שמש ותשמיש דמשום: הנאה נגעו בה והיינו טעימת מאכל כדאמר' (פ' ד' מיתות) [כל כתבי קיט] תבלין יש בה ושבת שמה וק"ל

16) תלמוד בבלי מסכת שבת דף קיט עמוד א

אמר לו קיסר לרבי יהושע בן חנניא: מפני מה תבשיל של שבת ריחו נודף? - אמר לו: תבלין אחד יש לנו, ושבת שמו, שאנו מטילין לתוכו - וריחו נודף. אמר לו: תן לנו הימנו! - אמר לו: כל המשמר את השבת - מועיל לו, ושאינו משמר את השבת - אינו מועיל לו.

17) מהרש"א חידושי אגדות מסכת שבת דף קיט עמוד א

תבלין א' יש לנו ושבת כו'. שמעתי לפרש כי רמז לו תבלין ושמו שבת שיסבור הקיסר שהוא מין ירק עביד לריח ולטעם כמו ששנינו בסוף מס' עוקצין השבת משנתן טעם בקדירה וכוונת ריב"ח האמיתית על השבת גופיה ולפי הבנתו של הקיסר שהוא מין ירק דעביד לריח אמר לו הקיסר תן לי ממנו מאותו המין ירק וא"ל שאינו מועיל אלא למי ששומר שבת דהיינו כוונתו האמיתית ששבת שמה שמועיל למי ששובת בה ודו"ק